

[Ragnhild Andersen.]

at det kun skulle være en ajourføring, men der var dengang tale om at tage loven op til en revision, hvorved man virkelig forbedrede støtten til ungdommens uddannelse.

Den kommunistiske gruppe hilser med tilfredshed, at undervisningsministeren med dette forslag har rejst spørgsmålet dels om en forbedring af statens støtte til den studerende ungdom, dels om at udvide støtten til at omfatte nye grupper, nemlig gymnasiaster og elever på seminarier. Min gruppe kan erklære sig tilfreds med lovforslagets princip, at fonden skal yde støtte også til gymnasiasterne og til eleverne på seminarierne, men kommunisterne kan ikke erklære sig tilfreds med, at den højtærede minister er standset op ved en forbedring på 6 mill. kr., når der i virkeligheden er behov for en langt større støtte.

Studiefondens bestyrelse går ind for, at der behøves 15 mill. kr. i stedet for de nuværende 6 mill. kr.; studenterne selv går ind for, at der er behov for 2½ gang det beløb, der er tale om i lovforslaget, 2½ gang 12 mill. kr. eller mere nøjagtigt ca. 29 mill. kr., heri dog ikke indbefattet den støtte, der er foreslået til gymnasiaster og elever på seminarier, idet studenterne ikke har regnet disse grupper med.

I en årrække efter krigen har der været talt og skrevet meget om og været lovet vore unge meget om demokratisering af vort samfund. Det er ikke få smukke taler, der er blevet holdt om, at alle skulle sikres lige adgang til gymnasium, til læreanstalter, til universiteter, til den højeste uddannelse i vort samfund. Også før krigen var det et almindeligt ønske i befolkningen, at undervisningen blev demokratiseret, så arbejderne, husmændenes og fiskernes børn fik mulighed for at udnytte deres evner og begavelse, men under og efter krigen gik man over til at love ungdommen, at nu ville man gøre fortidens uret god: man ville bryde uddannelsesmonopolet, som det hed, ved en forsvarlig støtteordning. Det var med henblik på dette, at ungdomskommissionen blev nedsat. Den sad i årevis, den afgav betænkninger, der ikke kunne siges noget imod, og den stillede forslag, men hvad er det blevet til med disse udmærkede forslag? Det er gået meget langsomt, man kan sige med sneglefart, i spørgsmålet om

den økonomiske støtte til ungdommens uddannelse. Kun kommunisterne var i 1951 parat til at give en virkelig støtte, idet de stillede forslag om at yde 20 mill. kr. til ungdommens uddannelse, sådan som det dengang var foreslået af ungdomskommissionen. Først i 1952 fik vi, hvad også undervisningsministeren omtalte, den første lov, den „lille“ lov om 1,5 mill. kr., og så måtte man vente tre år, før vi i 1955 fik loven om de 6 mill. kr.; oprindeligt var der af den socialdemokratiske regering foreslået 10 mill. kr., men støtten blev her i folketinget brutalt skåret ned til 6 mill. kr. Er det ikke mærkeligt, når man taler mere og mere om velfærdsstaten, at man så ikke hurtigere kan gennemføre den fornødne støtte til ungdommens uddannelse og til uddannelsens demokratisering? Vi ved, at vi i de nærmest kommende år skal modtage de store unge årgange ikke blot i erhvervene, men også i gymnasier, på seminarier og læreanstalter. Vi ved, at der i vort land er stor mangel på uddannede folk, mangel ikke alene på veluddannede teknikere, men også på lærere. Vi ved, at der er brug for mange lærere, hvis skolernes behov herfor skal dækkes. Vi ved, at der også på andre områder er brug for veluddannede folk, f. eks. inden for de humanistiske fag.

Men vil en gennemførelse af lovforslaget nu give de unge muligheder for at få denne uddannelse? Den højtærede undervisningsminister siger, at der endnu er langt igen, før de, der tidligere af økonomiske grunde var afskåret fra at gennemføre et studium, bliver i stand hertil. Ja, det må man sige, selv om også dette lovforslag bliver gennemført. Vi er ganske enige med den højtærede undervisningsminister, når han siger, at samfundet ikke længere har råd til at undvære de velbegavede fra middel- og småkårshjem, der hidtil har været udelukket fra et universitetsstudium og anden videregående uddannelse; ja, vi står last og brast med ham. Samfundet har ikke længere råd til at undvære de velbegavede fra de små hjem. Men mener regeringen og undervisningsministeren virkelig, at en gennemførelse af dette lovforslag vil hidføre den radikale ændring, der er behov for? Det mener de næppe, så lidt som den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Per Hækkerup, turde sige, at der her var